

2012-02-13

Dnr 43-2010:4949

Göteborgs Kommun

Stadsdelsnämnden Östra Göteborg

ostragoteborg@ostra.goteborg.se

Rektor vid Talldungeskolan F-5

margaretha.carlsson@ostra.goteborg.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Talldungeskolan F-5
i Göteborgs kommun

Tillsyn av Talldungeskolan F-5

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Göteborgs kommun under åren 2011 och 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Talldungeskolan F-5 besöktes av Skolinspektionen den 15 - 16 november 2011.

Tillsynen visar att skolan måste bli bättre på att följa upp och analysera elevernas samlade kunskapsresultat så att detta görs i alla ämnen. En förutsättning för ett systematiskt kvalitetsarbete, som ska ligga till grund för utvecklingen av utbildningen, är att skolan gör bedömningar av elevernas måluppfyllelse. Skolinspektionen bedömer att Talldungeskolans systematiska kvalitetsarbete brister. Vidare behöver skolan utveckla arbetet med att klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har samt förtydliga hur eleverna ska ges ett inflytande över utbildningen som är anpassat efter deras ålder och mognad. Skolan behöver också tydliggöra vilka insatser som krävs för att varje elev ska kunna nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling och minst uppnå kunskapskraven i varje ämne.

I skolans dokumentation och vid intervjuer med rektor och personal framkommer att ohälsan i skolans upptagningsområde är hög. Elevernas sociala situation påverkar enligt rektor valet av arbetssätt och metoder i arbetet med att stötta elevernas kunskapsutveckling. Med tanke på att elevernas sociala situation lyfts av rektor och personal som en bidragande faktor till elevernas måluppfyllelse är det av största vikt att alla elever har tillgång till elevhälsans psykosociala insatser. Tillsynen visar att så inte är fallet. Utredningen visar också att det finns brister i skolans arbete kring elever i behov av särskilt stöd. Det finns elever som inte får sina behov av särskilt stöd tillgodosedda. Ett exempel på detta är att skolan inte ger studiehandledning på modersmålet till alla elever som behöver detta. Skolan måste också utveckla sitt arbete med att följa upp och utvärdera det särskilda stöd som ges. Detta är nödvändigt för att skolan ska kunna försäkra sig om att alla elever får det stöd de har rätt till enligt författningarna.

En hög andel av eleverna vid Talldungeskolan har ett annat modersmål än svenska. Skolinspektionen vill poängtera vikten av att skolan organiserar sig så att eleverna inte missar andra ämnen om de går på undervisning i svenska som andraspråk och att ämnet svenska som andraspråk ska ersätta ämnet svenska.

Skolinspektionen konstaterar att rektorn och personalen vid Talldungeskolan bedriver ett kontinuerligt värdegrundsarbete. Vid intervjuer och i Skolinspektionens enkät, som

2012-02-13

2 (16)

Dnr 43-2010:4949

genomfördes inför tillsynen, uppger en stor majoritet av eleverna att de känner sig trygga i skolan. Det som framkommer vid intervjuer med rektorn och personal stärker bilden av att eleverna upplever trygghet i skolmiljön. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller dock inte skollagens krav.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman måste åtgärda för att förbättra elevernas måloppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Talldunge-skolan F-5 i Göteborgs kommun, stadsdelen Östra Göteborg, måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs Kommun att senast den **15 maj 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Rektorn och lärarna klagar inte för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har.

Lärarna ger inte alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

Skolan klagar för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har (Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).

Lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling (3 kap. 3 § andra meningen skollagen).

2012-02-13

3 (16)

Dnr 43-2010:4949

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

Utformningen av inflytandet anges i planeringen av verksamheten och skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad (1 kap. 10 §, 4 kap. 14 § första stycket skollagen, Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande).

Trygghet och studiero

Skolenhetens plan mot kränkande behandling anger inte vilka konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning och saknar en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

Det ska finnas en plan mot kränkande behandling som innehåller dels konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning, dels en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts (6 kap. 6 och 8 §§ skollagen).

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Rektor ser till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

Eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver (3 kap. 8 § tredje stycket skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar).

Skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det (5 kap. 4 § skolförordningen).

Rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

2012-02-13

4 (16)

Dnr 43-2010:4949

Åtgärdsprogrammet följs upp och insatserna utvärderas löpande (3 kap. 9 § första stycket skollagen).

Bedömning och betygssättning

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

I de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

Rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § första stycket skollagen).

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Alla elever har inte lika tillgång till den utbildning som anordnas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning.

I detta ingår att:

Skolan erbjuder eleverna modersmålsstöd i förskoleklassen i enlighet med författningarna (9 kap. 10 § skollagen).

För eleverna finns elevhälsa som omfattar psykosociala insatser (2 kap. 25 § skollagen).

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av i samband med tillsynen innehåller en sammanställning av skolans kunskapsresultat i årskurserna 3 och 5 vårterminen 2010. Redovisningen innehåller endast uppgifter om ämnen där det förekommer nationella prov. Enligt skolans sammanställning uppnådde 95 procent av eleverna i årskurs 3 målen i svenska. Motsvarande resultat för matematik var 93 procent. Av eleverna i årskurs 5 (från och med innevarande läsår kommer det att finnas nationella kunskapskrav för årskurserna 3, 6 och 9) uppnådde 93 procent målen i svenska. I ämnena matematik och engelska var motsvarande resultat 96 respektive 89 procent. Skolan har inte redovisat några kunskapsresultat avseende svenska som andraspråk. Avsaknaden av sammanställningar av elevernas måluppfyllelse som omfattar samtliga ämnen gör det svårt att bedöma skolans kunskapsresultat. Tillsynen visar dock att det finns ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas möjligheter att nå upp till kunskapskraven.

Vid intervjuer och i Skolinspektionens enkät uppger en stor majoritet av eleverna att de känner sig trygga i skolan och att de vet vart de ska vända sig om de känner sig utsatta. Det som framkommer vid intervjuer med rektorn och personal bekräftar bilden av att eleverna upplever trygghet i skolan. Vid Talldungeskolan bedrivs ett kontinuerligt värdegrundsarbete. Som exempel kan nämnas att skolan genomför årliga enkäter för att ta reda på hur eleverna upplever den sociala miljön. Frågan om hur man bör behandla varandra i skolan är en stående punkt vid klassråden. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller dock inte skollagens krav. En brist är att det inte tydligt framgår hur skolan använder kartläggningen av den sociala miljön som ett verktyg för att utveckla värdegrundsarbetet.

Alla elever ges inte möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna klargör inte för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har.

Lärarna ger inte alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Motivering:

Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har. Enligt skollagen ska alla barn och elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

I intervjuer med elever framkommer att det varierar mellan lärare och ämnen hur aktivt och i vilken omfattning målen för utbildningen presenteras för eleverna. Lärarna uppger att rektorn lägger vikt vid att det finns en pedagogisk planering som konkretiserar målen för eleverna, men att det varierar hur väl detta arbete fungerar i praktiken. Enligt rektorn har man på skolan fört samtal om att klargöra utbildningens mål för eleverna. Även rektorn bekräftar dock att det finns en variation mellan lärarna i hur väl detta fungerar i praktiken.

Av elevernas beskrivning av undervisningen vid skolan framgår att inte alla lärare ger eleverna den ledning och stimulans de behöver för att utvecklas så långt som möjligt. Det förekommer till exempel att alla elever i klassen arbetar med samma avsnitt i samma bok utan att få möjlighet till ytterligare stimulans. Den bild eleverna ger bekräftas vid verksamhetsbesök och intervjuer med personal. Rektorn uppger att skolan skulle kunna göra mycket mer för att stimulera eleverna, så att de når så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling och menar att det finns variation inom skolan i detta arbete. Företrädare för elevhälsan uppger att skolans arbete med att anpassa undervisningen efter elevernas individuella förutsättningar behöver utvecklas.

Utredningen visar att alla elever inte i tillräcklig utsträckning får information om vilka mål utbildningen har eftersom denna information varierar mellan lärare och ämnen. Vidare framgår att elever som lätt når kunskapskraven inte alltid får den ledning och stimulans de behöver för att utvecklas så långt som möjligt. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

1 kap. 4 och 11 §§, 3 kap 3 och 11 §§, 4 kap. 14 § andra stycket skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen

Motivering:

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. Formerna för inflytandet ska anpassas efter elevernas ålder och mognad. Av skollagen framgår också att den närmare utformningen av inflytandet ska anges i planeringen av verksamheten.

Vid intervju med lärarna uttrycks att elevernas inflytande över utbildningen varierar och att det till viss del är beroende på förutsättningarna i respektive klass. Enligt skolans arbetsplan är ett av skolans mål på kort sikt att eleverna lär sig hur man påverkar och tar ansvar för sin utbildning. Av samma arbetsplan framgår att ett långsiktigt mål är att eleverna ska kunna påverka verksamheten utifrån ålder och mognad. Lärarna uppger dock i intervju att skolan inte har någon gemensam planering för hur elevernas inflytande över utbildningen ska öka utifrån ålder och mognad. Enligt rektor har skolan arbetat med frågor om elevinflytande på bland annat arbetsplatsträffar och så kallade kategorimöten. Rektor bekräftar att det finns skillnader mellan olika klasser beträffande i vilken utsträckning eleverna ges ett aktivt inflytande över utbildningen.

Utredningen visar att eleverna inte ges ett aktivt inflytande över utbildningen eftersom utformningen av elevernas inflytande inte anges i planeringen av verksamheten och skolan inte har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 och 14 § första stycket skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolenhetens plan mot kränkande behandling anger inte vilka konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning och saknar en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Vidare framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en

plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolan har en Likabehandlingsplan och årlig plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling för läsåret 2011/12. Planen anger att personal och elever årligen ska identifiera miljöer, situationer och tider som innebär en ökad risk för kränkande behandling. Detta ska ske genom enkäter och fortlöpande samtal med eleverna. Det framgår dock inte i planen vilka konkreta åtgärder skolan avser att påbörja eller genomföra under året utifrån resultatet av denna kartläggning. Planen innehåller en beskrivning av skolans arbete för att förebygga kränkande behandling. Beskrivningen är dock allmänt hållen och har ingen tydlig koppling till identifierade behov. Planen innehåller inte någon redogörelse för vilka åtgärder som genomfördes föregående år. Den saknar också en beskrivning av arbetet för att förebygga och förhindra kränkande behandling vid skolans fritidshem. Intervjuer med personal visar att det bedrivs ett kontinuerligt värdegrundsarbete i såväl grundskolan som i skolans fritidshem.

Utredningen visar att skolenhetens plan mot kränkande behandling inte lever upp till kraven i författningarna eftersom den inte anger vilka konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning. Vidare saknas en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Rektor ser inte till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering:

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av

programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Skolförordningen anger att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Både rektorn, lärare och företrädare för elevhälsan uppger att alla elever som är i behov av särskilda stödåtgärder inte får sina behov tillgodosedda. Lärarna beskriver att alla elever inte får det stöd de har rätt till trots att skolan identifierar de behov som finns. Vidare säger lärarna att resursbehovet ökat vid skolan, men att resurserna inte förändras i samma grad. Enligt företrädare för elevhälsan utarbetar skolan åtgärdsprogram för de elever som behöver särskilt stöd. Åtgärderna räcker dock inte alltid till för att tillgodose elevens behov. Rektor uppger att skolan vidtar åtgärder men har behov av att göra en tuff prioritering på grund av resurssituationen.

Rektorn och lärare uppger att skolan inte ger studiehandledning på modersmålet till alla elever som behöver detta.

Enligt rektorn har de nya kraven i skollagen gjort rektor mer delaktig i arbetet kring elevernas åtgärdsprogram. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av innehåller inte någon beskrivning av hur stödåtgärderna ska följas upp och utvärderas. Det finns också exempel på att åtgärdsprogram inte anger någon tidpunkt för uppföljning och utvärdering. Vid intervjuer med rektorn, lärare och företrädare för elevhälsan framkommer att det även i praktiken finns brister i skolans arbete med att följa upp och utvärdera stödåtgärder. Rektorn uppger att det ofta går för lång tid innan skolan följer upp de stödåtgärder som beskrivs i åtgärdsprogram och att uppföljningen ibland inte blir av. Enligt lärarna händer det att stödåtgärder upphör utan förklaring när elever går från en årskurs till nästa. Även företrädare för elevhälsan beskriver att skolan ibland försummar arbetet med att följa upp och utvärdera stödåtgärder.

Utredningen visar att särskilt stöd inte ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till, exempelvis ger skolan inte studiehandledning på modersmålet till alla elever som behöver detta. Rektorn ser inte till att det i åtgärdsprogrammen framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Utredningen visar att skolan inte heller i praktiken alltid lever upp till kraven på uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

3 kap. 8-10 §§ skollagen, 5 kap. 4 § skolförordningen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar.

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Motivering:

Enligt skollagen ska eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande informeras om elevens utveckling. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

De individuella utvecklingsplaner Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet. I flera individuella utvecklingsplaner finns ingen dokumentation av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Av utredningen framgår att eleven och elevens vårdnadshavare inte fortlöpande informeras om elevens kunskapsmässiga utveckling eftersom det i de individuella utvecklingsplanerna inte framgår vad som behövs för att eleven ska utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 4 §, 9 kap. 11§, 10 kap. 12-13 §§ skollagen, Lgr 11 2.4 Övergripande mål och riktlinjer, Skola och hem.

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Enligt skollagen ska varje skolenhet bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Av läroplanen framgår att det är rektorn som ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Av skolans dokumentation och i intervju med rektorn framgår att skolan inte genomför någon systematisk uppföljning av kunskapsresultaten i samtliga ämnen. Skolans sen-

2012-02-13

11 (16)

Dnr 43-2010:4949

aste kvalitetsredovisning innehåller ingen samlad redovisning av kunskapsuppdraget. I kvalitetsredovisningen likställs skolans måluppfyllelse avseende kunskaper med elevernas resultat på de nationella proven. De insatser för utveckling av utbildningen – avseende kunskapsresultaten – som finns redovisade i kvalitetsredovisningen fokuserar helt på ämnena matematik och svenska. Även i den verksamhetsredogörelse som Skolinspektionen har tagit del av inför tillsynen saknas en redovisning av skolans kunskapsresultat i de ämnen där det inte finns nationella prov. Rektorn bekräftar att skolans kvalitetsarbete har varit fokuserat på de ämnen där det finns nationella prov och uppger att det pågår ett utvecklingsarbete på skolan för att följa upp kunskapsresultaten även i övriga ämnen.

Utredningen visar att skolan saknar ett systematiskt kvalitetsarbete. Eftersom kunskapsresultaten inte följs upp i samtliga ämnen saknar skolan förutsättningar att genomföra den analys som krävs för att identifiera utbildningens utvecklingsbehov. Rektorn kan därför inte sägas ta ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

4 kap. 4-5 §§ skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar.

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning:

Alla elever har inte lika tillgång till den utbildning som anordnas.

Motivering:

Enligt skollagen ska förskoleklassen medverka till att elever med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Av skollagen framgår också att det ska finnas elevhälsa för elever i förskoleklassen och grundskolan. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala insatser. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator.

I intervjuer med rektor och personal framkommer att skolan inte erbjuder modersmålsstöd i förskoleklassen trots att behovet finns. Modersmålsundervisning erbjuds vid skolan för elever från och med årskurs 1.

Både rektorn och företrädare för elevhälsan uppger att elevhälsans psykosociala insatser endast riktar sig till eleverna i årskurserna 4 och 5. Enligt skolans skolsocionom som tjänstgör som kurator vid skolan finns det i hennes tjänst endast utrymme att arbeta

2012-02-13

12 (16)

Dnr 43-2010:4949

med eleverna i årskurs 4 och 5. Personal berättar vid intervjuer att de haft behov av psykosociala insatser för elever i andra årskurser men att detta inte kunnat erbjudas.

Utredningen visar att alla elever inte har lika tillgång till den utbildning som anordnas eftersom skolan inte erbjuder det modersmålsstöd som vissa elever i förskoleklassen har rätt till. Vidare framgår att eleverna i förskoleklassen och årskurserna 1-3 inte har tillgång till kurator och förebyggande psykosociala insatser. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

1 kap. 8 §, 2 kap. 25 §, 9 kap. 10 § skollagen.

2012-02-13

13 (16)

Dnr 43-2010:4949

Bakgrund

Beskrivning av Talldungeskolan F-5

Talldungeskolan är en kommunal skola för elever i förskoleklass och grundskolans årskurser 1-5. Verksamheten består av två förskoleklasser med sammanlagt 45 elever och två klasser i varje årskurs med sammanlagt 195 elever. Vid skolan finns också ett fritidshem med fyra avdelningar. Den pedagogiska personalen är organiserad i tre arbetslag. Två av arbetslagen undervisar i varsitt spår från förskoleklassen till och med årskurs 3. Det tredje arbetslaget undervisar i årskurserna 4 och 5. Skolan leds av en rektor med ansvar för hela verksamheten. Vid tiden för tillsynen pågår en ombyggnad av skolan. Under den period ombyggnaden pågår får eleverna i årskurserna 4 och 5 sin undervisning i den närbelägna Utmarksskolans lokaler.

I ärendets handläggning har deltagit utredare/jurist Julie Svane och utredare Oskar Cliffordson.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlqvist
Enhetschef

Mats Aronsson
Föredragande/Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn)